

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8111 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
SWIIG

Arkivnr:
A10 &13

Dato:
17.12.2007

S07/4076

L37010/07

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S07/4076.

SVAR - HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Oversender høringsuttalelse fra Asker kommune. Uttalelsen er behandlet i Komité for oppvekst og Formannskapet tirsdag 12.12.2007.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Med vennlig hilsen

Ingun Skøelv
Ingun Skøelv
Leder

Sigrun Wiig
Sigrun Wiig
Rådgiver

Kopi: KS

**BESTILLERENHETEN SKOLE-
BARNEHAGE**
Adresse
Rådhuset
1383 Asker
Postboks 353
1372 Asker

Telefon
66 90 90 00
Telefax
66 90 14 66
E-post
sk.bh.bestillerenheten
@asker.kommune.no

Org.nr.
944 382 038 mva.
Bankgiro
6003 06 79000

ASKER KOMMUNE

L.nr.: 36503/07
S.nr.: 07/4076
Arkivnr.: /A10/&13
Dato: 12.12.2007
Saksbeh.: Sigrun Wiig

Utvalg	Formannskapet	Utvalgssak	173/07
Møtedato	11.12.2007		

SAKSPROTOKOLL: HØRING - RETT TIL BARNEHAGEPLASS... KOMMUNALT ANSVAR

Behandling:

Som nytt dokument ble fremlagt saksprotokoll fra behandlingen i komite for oppvekst av sak 21/07.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- 1. Asker kommunes høringssuttalelse til Kunnskapsdepartementet om Rett til barnehageplass – og større kommunalt ansvar vedtas slik det fremkommer i vedlegg 1.**

Høringsuttalelse fra Asker kommune om endinger i barnehageloven: Rett til barnehageplass og større kommunalt ansvar.

Asker kommune har i sin uttalelse vektlagt områder hvor Kunnskapsdepartementet ber om høringsinstansens syn.

1. Rett til barnehageplass

Å innføre en rett til barnehageplass, vil skape forutsigbarhet for foreldre og foresatte. Kommunen er av den oppfatning at et løfte om rett til barnehageplass vil være av stor betydning for barna, for småbarnsforeldre og for samfunnet som helhet. Kryssingspunktet her blir en avveining av familiens rettigheter og kommunens behov for barnehageplass.

En viktig forutsetning for rettighetsfestingen av barnehageplass er at kommunens planlegging må ta høyde for en viss overdekning av antall plasser. Å etablere nye plasser tar noe tid både i forhold til tilrettelegging av lokaler og rekruttering av personell.

Fordeler med rett til barnehageplass

- Sikrer alle barn i barnehagealder en lovbestemt rett til et velferdstilbud
- Tar et medansvar for barns oppvekstmiljø
- Gi en generell opplevelse av samfunnsmessig rettferdighet
- Alle som ønsker det skal få – og ingen vil lenger kunne stenges utenfor.
- Positivt at det er foreldrenes behov og ønsker som skal tillegges størst vekt ved opptak om plass

Ulemper med rett til barnehageplass

- Det er offensivt av regjeringen og ville innføre en barnehagerett for ettåringer, men det kan føre til sterk missnøye blant foreldre og foresatte som opplever at de ikke omfattes av barnehageretten fordi deres barn, først fyller ett år en måned eller to etter hovedopptaket
- Foreldrene vil da ikke oppleve noen reell barnehagerett før barnet er nærmere 22-23 måneder. For de som vil oppleve dette vil situasjonen føles verre med dette forslaget ved at de ikke føler forståelse for sin situasjon.

Forslaget sier imidlertid ingenting om hva som skjer dersom kommunen ikke kan innfri barnehageretten, fordi den ikke har nok plasser. Regjeringen antar at behovet for flere barnehageplasser ikke vil øke, men vet ikke. Dette mener vi kan være for optimistisk, og det må av den grunn lages ordninger for de som ikke får et tilbud. Kommunen må gis handlingsrom til at dette kan oppnås. Dette kan ikke være den enkelte barnehages ansvar.

Rett til barnehageplass må gjelde et tilbud innenfor kommunegrensen i den kommunen der barnet er bosatt ifølge Folkeregisteret. Retten må avgrenses til en maks ukentlig oppholdstid som favner for eksempel plass i familiebarnehager. Skal retten gjelde den oppholdstiden den enkelte søker om, gir det utfordringer i fht, barnehagens godkjenning, opptakskriterier og organisering. Retten må være oppfylt ved plass med ukentlig oppholdstid på 41t som i dag er definert som en fulltidsplass jf. statstilskuddsordningen.

Slik situasjonen er i Asker ved hovedopptaket 2007 har vi oppfylt rett til plass ved 1 års alder til de som søker plass ved hovedopptak med frist 1. mars og plass fra august. Flertallet av våre plasser er på 41 t+. Retten må da bety et tilbud om plass innen kommunen for de som er folkeregistrert her pr. 1. august søknadsåret.

Dekning

Når dekningsen blir god, ser vi tendens til at forventningene øker om plass i nærmiljø og krav til kvaliteten på tilbudet (innhold, bemanning, organisering, oppholdstider o.a.). Det er et økende antall som ikke aksepterer tilbud om plass utenfor eget boområdet, og takker nei for å vente på plass i ønsket barnehage. Det er viktig at et tilbud innenfor kommunegrensen oppfyller retten.

Interkommunalt samarbeid

Asker kommune er offensiv i forhold til strategiske prosjekter på interkommunalt plan. Interkommunalt samarbeid kan løse noen utfordringer med å finne plass i akseptabel nærhet til hjem eller arbeidssted. Det bør være slik at barn innenfor egen kommunegrense har fortrinn. Det er viktig at man finner en god ordning for finansiering/kjøp av plasser ved interkommunalt samarbeid. Dette gjelder ikke minst der plass i bedriftsbarnehage kan oppfylle retten. Ofte kan nok foresatte oppleve et tilbud i annen kommune som mer hensiktsmessig mht nærhet til hjem eller arbeid, mens det sett fra barnets behov kan være godt å bli kjent i eget nærmiljø og ta del i pedagogiske opplegg innen for et samarbeidsmiljø i egen bostedskommune (for eksempel barnehage -skole samarbeid som er et satsingsområde i Asker).

Lov eller forskrift må gi hjemmel for om retten til plass i kommunen opphører så snart man flytter ut, eller om plassen kan beholdes til ny bostedskommune kan gi et tilbud. Dette er mest aktuelt ved flytting mellom nabokommuner, eller for eksempel mellom Asker og Oslo.

Der kapasiteten tillater det, kan vi tilby plass for barn fra andre kommuner.

Bedriftsbarnehager bør være forpliktet til å kunne tilby plass til barn på kommunens søkerlister når kapasiteten ikke er fullt utnyttet av personal i bedriften. Det forutsetter mulighet for tilskudd på linje med andre ikke-kommunale barnehager.

2. Samordnet opptaksprosess

En samordnet opptaksprosess er tidkrevende. Det er en utfordring når det er ulike opptakskriterier som gjelder for hver ikke-kommunale barnehage og felles kriterier for de kommunale plassene. Dette er vanskelig å forstå for søkerne, og kommunen har begrenset styring med tildeling av plasser. Søkerens ønsker skal tillegges vekt, og samtidig vil de gjennom året gjerne endre sine ønsker i takt med der det til enhver tid kan bli plass. Dette er en stor utfordring å forholde seg, ikke minst ved samordning i etterkant av hovedopptaket.

Det er naturlig og mest effektivt med ett hovedopptak til plassene som blir ledig fra august, når et helt årskull går over til skolen. Det er sannsynlig at flere vil søke å ta imot tilbudet om plass når det blir en rettighet, og alternativet er å vente et helt år til retten igjen inntreffer. Det må presiseres at retten først inntreffer på nytt ved neste hovedopptak.

Erfaringsvis ser vi at det hadde vært bedre for foreldre og foresatte som ønsker et barnehagetilbud med en større likhet i opptakskriteriene mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Status og behov

Kommunen har i dag ikke kapasitet til å oppfylle rett til plass fra 1 år gjennom året. Vi har løpende opptak til plasser som blir ledig gjennom året. Det vil si så fort en plass blir ledig, gis en på søkerlisten denne plassen.

Det er ca. 47 nye 1 åringer som søker pr. måned i tillegg til tilflyttende barn som kommer inn på søkerlisten etter hovedopptaket.

For å oppfylle retten må man fra september til årsskifte ha mer enn 188 plasser til fordeling for å oppfylle en rett til plass med 2 opptak i året. Det vil si et tilleggsareal på ca. 1000 kvm netto leke- og oppholdsareal, og behov for å ansette mer enn 20 førskolelærere og ca. 34 assistenter. Kostnader pr. plass pr kvm er ca. kr. 30.000,- og vi trenger ca. 1000 kvm totalt kr. 30 millioner.

Asker kommune støtter lovforslaget om å gi rett til plass ved ett hovedopptak i året, og ellers løpende opptak resten av året.

En god samordnet opptaksprosess fordrer at ikke- kommunale barnehager er medansvarlig for å dekke opp behovet for plasser innenfor egen godkjenning, prioriterer barn bosatt innefor kommunen og deltar aktivt i å oppfylle rettighet til plass.

3. Innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

Asker kommune støtter forslag til endring i barnehagelovens § 5 a Innhenting av fødselsnummer og § 7 Barnehageeierens ansvar.

Asker kommune er skeptisk til forslaget slik det fremstilles i høringsnotatet om innsamling av individdata i en sentral database. Vi mener det er for tidlig å treffe konklusjoner før det foreligger bedre retningslinjer for bruk og oppbevaring.

Ved innsamling av data bør mandatet være tydelig:

- i forhold hva det skal brukes til
- når skal opplysninger slettes
- ikke være fri flyt mellom forskjellige instanser kommune /stat

Det stilles i dag klare krav til oppbevaring av sensitiv informasjon i den enkelte resultatenheter eller i lukkede arkiver, slik at dette ivaretas.

Det er positivt for kommunen at loven gir hjemmel for innhenting av persondata på kommunalt nivå. Dette for å sikre god saksbehandling ved opptak, og i samarbeid med andre offentlige instanser som foreksempel kontantstøtteordningen med NAV, Barneverntjenesten, og ved overgang til skole og lignende.

Vi er positive til grunntanken med mer forskning rundt barnehagens betydning for barns videre liv, gode fremtidige modeller og kvalitetsheving på barnehageområdet generelt. Vi er imidlertid skeptisk til sentral database for opplysninger på individnivå, og mener det er nok med sentrale data for statistikkformål jf. dagens gruppenivå i oversikter innenfor KOSTRA og SSB.

4. Rammefinansiering

Asker kommune er prinsipielt for rammefinansiering av barnehagesektoren. Dette gir kommunen god kostnadskontroll og sikrer en effektiv bruk av offentlige ressurser.

I nasjonal sammenheng vet vi at Asker kommune er en relativt letdrevet kommune. Asker kommune kompenseres derfor ikke fullt ut når øremerkede tilskudd blir innlemmet i rammetilskuddet. I Asker kommune ønskes et fortsatt høyt aktivitetsnivå og god kvalitet på tjenestene innenfor barnehagesektoren. Når kommunen ikke får kompensert de faktiske kostnadene knyttet til driften av barnehagesektoren blir det imidlertid vanskelig å velge dette alternativet. Av den grunn foretrekkes derfor videreføring av øremerkede statlige tilskudd frem til kommunen kan sikres å få dekket sine kostnader knyttet til barnehagesektoren.

5. Finansiering av ikke- kommunale barnehager

Asker kommune støtter forslaget til ny § 14 Kommunalt tilskudd til godkjente ikke kommunale barnehager alternativ 1.

Det er viktig at private barnehager ivaretas og at prinsippet om økonomisk likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager videreføres. Innføring av fritt kommunalt skjønn vil øke kommunenes handlefrihet betraktelig sammenlignet med dagens situasjon. Her gis kommunen mulighet til å finne gode løsninger for tilskuddsordninger til ikke-kommunale barnehager. Dette vil kunne føre til en mer forutsigbar økonomisk situasjon for ikke-kommunale barnehager enn det vi har i dag.

Når det gjelder overføring av tilskudd til ikke-kommunale barnehager foretrekkes modellen med "fritt kommunalt skjønn". Dette gir kommunen muligheten til selv å utforme et regelverk som ivaretar både private og kommunale barnehager, samtidig som innbyggernes behov for barnehageplasser ivaretas.